

AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KOMİTESİ

BAKANLAR KOMİTESİNİN ÜYE DEVLETLERE AİLEYLE İLGİLİ KONULARDA ACİL TEDBİRLER HAKKINDA VERDİĞİ

TAVSİYE KARAR No. R (91) 9

(9 Eylül 1991'de yapılan 461. Bakan Yardımcıları
toplantısında Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir.)

Avrupa Konseyi Tüzüğü Madde 15.b hükümleri kapsamında Bakanlar Komitesi,

Olumsuz veya geri döndürülemez sonuçların önüne geçmek amacıyla acil müdahale gerektiren çok sayıdaki aile davasını göz önünde bulundurarak;

Çoğu davada aile ile ilgili konulara bakan mahkemelerin ve diğer yetkili makamların hızlı çözüm üretme konusunda başarılı olamadığını ve bu durumda çocukların ve özel korunma ve yardım gereksinimi bulunan diğer kişilerin ciddi biçimde tehlikeyle karşı karşıya kaldığını ifade ederek;

Mevcut acil durum önlemlerinin mahkemelere ve diğer yetkili makamlara aciliyet gerektiren diğer bazı davalarla ve özellikle çocukların uygunsuz bir şekilde yerinden edildiği veya refahının ciddi biçimde tehlikede olduğu durumlarda her zaman yeterli düzeyde baş etme imkanı tanımadığının farkında olarak;

Devletlerin aileyle ilgili konularda acil durum önlemlerine büyük öncelik tanınması ve ailenin çıkarlarını korumak için yeterli kaynak temin etmesi gerektiğini düşünerek;

Etkili acil durum önlemlerinin yaygın bir şekilde mevcut olması gerektiği konusunda mutabık kalarak;

İlgili kişileri ve onları temsilen hareket edenleri mevcut acil durum önlemlerini kullanabilmek için biran önce harekete geçmek üzere cesaretlendirmeye yönelik adımların atılması gerektiğini belirterek,

Üye Devletlerin hükümetlerine aşağıdaki ilkeleri uygulamak ve özel korunma ve yardım gereksinimi bulunan ve çıkarları ciddi şekilde tehlikede olan çocukları ve diğer kişileri korumak amacıyla aileyle ilgili konuları ele alan mahkemeler ve diğer yetkili makamların etkili acil durum önlemlerine erişimlerini sağlamak üzere tüm gerekli adımları atmalarını tavsiye eder.

İlke 1

Mahkemeler ve aile ile ilgili konuları ele alan diğer yetkili makamların özel korunma ve yardım gereksinimi bulunan ve çıkarları ciddi şekilde tehlikede olan kişileri korumak için yeterli acil durum yetkileri ve kaynakları bulunmalıdır.

İhmal veya diğer fiziksel ya da zihinsel kötü muamele ya da velayet hakkı bulunan kişiden uygunsuz şekilde alınmış olması sebebiyle refahı ciddi şekilde tehlikede olan çocuk daha büyük özenle korunmalıdır.

İlke 2

Bu mahkemeler veya yetkili makamlar çok acil durumlarda hemen harekete geçmeye hazır olmalıdır.

İlke 3

1. Kararların çok hızlı bir şekilde alınmasını sağlamak için basit ve hızlı usullerin mevcut olması gerekir. Bu amaçla, aşağıdaki tedbirler kullanılabilir:

- Basit başvuru yoluyla talepte bulunma;
- Mahkeme veya yetkili bir makamın re'sen harekete geçmesine izin verme;
- Duruşma yapılmadan alınan geçici tedbirler;
- Yargılamaların yürütülmesini, mahkemeler ve diğer yetkili makamlar ile yargılamanın farklı tarafları arasında bilgi teatisini ve taleplerin iletilmesini kolaylaştırmak amacıyla tüm modern iletişim teknolojilerinin kullanılması;
- Mahkemenin veya yetkili makamın davanın yönetiminde, kanıt isteme ve toplama aşamasında aktif bir rol oynamasına izin verme;
- Herhangi bir tarafın acil durum önlemlerini uygunsuz bir şekilde geciktirmesini engelleme.

2. Ulusal makamlar acil durum önlemleriyle ilgili halka ve bu tür tedbirlere ihtiyaç duyan kişilerin başvurabileceği kişilere bilgi verilmesini sağlamalıdır.

3. Gerektiğinde hukuki yardım ve tavsiye hızlıca temin edilmelidir.

4. Mahkemeler ve diğer yetkili makamlar hemen uygulanabilir kararlar verme yetkisine sahip olmalıdır.

5. Mahkemeler ve diğer yetkili makamlara kararlarının hızlı bir şekilde uygulanmasını sağlama konusunda yeterli yetkiler verilmelidir.

İlke 4

Aile ile ilgili konularda uluslararası bir ögenin varlığı karar verme anlamında bir gecikmeye sebep olmamalıdır. Bu amaçla, ülkeler basit ve hızlı usullerin mevcut olmasını sağlamalıdır.

Mahkemeler veya yetkili makamlar arasında uluslararası işbirliğinin gerekli olduğu durumlarda İlke 1'den 3'e kadar bahsedilenlere ek olarak özellikle aşağıdaki adımlar atılmalıdır:

1. Yurtdışında yaşayan kişilere uygun olduğunda hukuki yardım ve tavsiye desteğine başvurma ve çeviri desteği sağlama gibi yardımlar sunulmalıdır.

2. Bu davalar mahkemelerde veya diğer yetkili makamlar nezdinde gecikme olmaksızın hızlıca ele alınmalıdır.

3. Yurtdışından olgular veya hukukla ilgili ek bilgi hızlı bir şekilde temin edilmelidir.

4. Aile ile ilgili konularda uluslararası işbirliğinin kolaylaştırılması amacıyla devletler bu tür işbirliğini sağlayan uluslararası belgelere taraf olmalı, bunları etkili bir şekilde uygulamalı ve mümkün olduğunda bu tür belgelerle ilgili çekincelerini geri çekmeyi gözden geçirmelidir.

5. Mümkün olduğunda, acil durum önlemlerinin hızlı bir şekilde alınmasını sağlamak için ülkeler arasında farklı türde işbirliği tesis edilmelidir.

6. Çocuğun geri verilmesi söz konusu olduğunda mahkemeler ve diğer yetkili makamlar aşağıdakileri yerine getirmelidir:

- Çocuğun izini sürmek amacıyla uygun tedbirlerden faydalanılması;
- Mümkün olduğunda, tam başvurunun alınmasından itibaren altı hafta içinde ilgili makamın karar vermesi; çocuğu geri vermeye yönelik karar uygulanabilir olmalıdır.